

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/615/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513211356
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2513211356.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Martin Holíč, právnej veci žalobcu: Pohotovosť, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 14C/273/2013-46 zo dňa 11 .júna 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa **p o t v r d z u j e** .

Žalovanej sa **n e p r i z n á v a** náhrada trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd zamietol návrh, ktorým sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k náhrade škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 275 eur. Svoj návrh odôvodnil tým, že v exekučnom konaní (EX 2104/2009) je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia žiadosti na súd. Súd rozhodol o tejto žiadosti s omeškaním viac ako 5 mesiacov a to dňa 31.08.2009. Exekučný súd postupoval nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k rozhodnutiu o vydanie poverenia pristúpil až po veľmi dlhej dobe, pričom vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a ani si nevyžadovala spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá mohla mať vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. V

tejto súvislosti vznikla žalobcovi majetková škoda predstavujúca vynaložené náklady v celkovej sume 125 eur (70 eur ako náklady na správu pohľadávky, 40 eur ako náklady na udržiavanie a správu informačného systému, 15 eur ako výdavky na administratívne spracovanie textov urgencií, poštovné a telekomunikačné výdaje). Neskorým vydaním rozhodnutia došlo k následným rizikám: a/ riziko zániku povinného, b/ zmarenie účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, c/ insolvenca povinného. Uviedol, že rozhodnutie rozhodcovskej komisie nemožno stotožňovať s pojmom rozhodcovský rozsudok. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy poukázal na článok 46 Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Má za to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd mal za to, že exekučný súd postupoval v súlade so zákonom. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom /od 01.06.2010 ani táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d), teda aj v prípade vykonateľných

rozhodnutí rozhodcovských komisí a zmierov nimi schválených/. Dňa 22.05.2009 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý na Okresný súd Skalica žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej Pohotovosť, s.r.o. proti povinnému L. C., nar. XX.XX.XXXX (EX 2104/2009), na vymoženie istiny 577,48 eur s príslušenstvom. Okresný súd Skalica listom z 24.07.2009 vyzval súdneho exekútora, aby tento vyzval právneho zástupcu oprávnenej na opravu návrhu na vykonanie exekúcie a to v časti istiny a trov exekúcie (i v žiadosti o vydanie poverenia) s poukazom na § 2 ods. 3 zákona č. 659/2007 Z. z. s tým, že opravený návrh je potrebné súdu doručiť v lehote 10 dní. Návrh a žiadosť boli opravené súdu doručené 18.08.2009. Následne súd 31.08.2009 vydal poverenie (teda v lehote 15 dní od doby, kedy boli vady návrhu a žiadosti odstránené). Súd na základe vyššie uvedeného preto konštatoval, že v danom prípade k nesprávnemu úradnému postupu súdu nedošlo (z pohľadu tvrdeného nedodržania zákonnej lehoty). Čo sa týka prietahov v konaní otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (prietahy v konaní tvrdil žalobca), je kompetentný preskúmať len ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa - krajský súd, najvyšší súd (porovnaj napr. dôvodová správa k zákonu č. 412/2012 Z. z.). Rozhodnutie ústavného súdu žalobca nepredložil a na toto sa vo svojom návrhu ani neodvolával. Takýto výklad vyplýva aj z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7.5.2013 sp. zn. IV. ÚS 471/2012, v zmysle ktorého v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu, pozn.) sa otvára priestor na to, aby sťažovateľka podala v súlade s ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o ktorej sú oprávnené a aj povinné rozhodnúť vecne a miestne príslušné všeobecné súdy (pozn. súdu: jednalo sa najmä o exekúcie z toho istého obdobia ako v danom prípade). Ústavný súd tu teda vyslovil názor, že až po konštatovaní porušenia základných práv čl. 48 ods. 2 ústavy sa otvára možnosť podať predmetnú žalobu (teda v prípade, že chce byť v konaní úspešná). Navyše, ako aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (II. US 57/01, I. US 46/01). Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7.5.2013 sp. zn. IV. ÚS 471/2012-75). V súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom súd len v krátkosti ešte dopĺňa, že nie je preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, ktorú si žalobca vyčíslil (v paušálne sume). O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, resp. nemajetkovou ujmom ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávného úradného postupu, teda ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorom platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu (ktorý súd v danom prípade nezistil), nevznikla by ani škoda, ani nemajetková ujma. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca v konaní nepreukázal nesprávny úradný postup súdu. Keďže všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne, pri aplikácii logického výkladu bolo nadbytočné a nevhodné dokazovať splnenie ďalších podmienok (v krátkosti sa súd vyššie vyjadril aj k príčinnej súvislosti). Na základe uvedeného súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Ďalšími predpokladmi zodpovednosti za škodu sa už preto nezaoberal (pozn.: predpokladom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy je preukázanie vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, nezákonné rozhodnutie /v danom prípade toto preukázané nebolo/ a až po jeho spoľahlivom zistení môže súd na návrh účastníka skúmať splnenie predpokladov aj pre prípadné priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch). Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej súd uvádza nasledovné. Premlčanie sa podľa ustálenej súdnej praxe skúma len u existujúceho nároku. Preto, keď súd dospel k záveru, že nárok žalobcu nevznikol, vznesenou námietkou

premlčania sa taktiež už nezaoberal. Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou účastníkov konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). V závere dáva súd žalobcovi do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva slobôd nepatrí dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Žalobca vo svojom žalobnom petíte žiadal najprv o veci rozhodnúť tzv. medzitimným rozsudkom (§ 152 ods. 2 O.s.p.). K tomu súd uvádza, že ak súd uzná, že je tu dôvod pre postup podľa § 152 ods. 2 O.s.p., môže vydať medzitimný rozsudok aj bez návrhu účastníka konania. Ak súd takémuto návrhu účastníka konania na vydanie medzitimného rozsudku nevyhoví, nevzdáva o tom zvláštne rozhodnutie a s týmto návrhom sa ani nemusí vyporiadať v odôvodnení rozhodnutia o veci samej. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a konštatoval, že žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorá v konaní úspech nemal. Súd však úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, pretože jej žiadne v tomto konaní nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa žalobcu účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca namietol skutočnosť, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., pričom nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd bol pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. K jednotlivým dôvodom odvolania žalobca uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie. Súd tak znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaná nevyjadřila, odvolací návrh nepodala.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po tom, čo zistil, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, 204 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 202 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), pretože dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3 : 0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukazuje na nasledovné skutočnosti:

Dňa 22.05.2009 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý na Okresný súd Skalica žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej Pohotovosť, s.r.o. proti povinnému L. C., nar. XX.XX.XXXX (EX 2104/2009), na vymoženie istiny 577,48 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom v danej veci bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, Karloveské rameno 8, IČO: 35 922 761 z 18.12.2008 sp. zn. SR 13042/08. Okresný súd Skalica listom z 24.07.2009 vyzval súdneho exekútora, aby tento vyzval právneho zástupcu oprávnenej na opravu návrhu na vykonanie exekúcie a to v časti istiny (i v žiadosti o vydanie poverenia) s poukazom na § 2 ods. 3 zákona č. 659/2007 Z. z. s tým, že opravený návrh je potrebné súdu doručiť v lehote 10 dní. Návrh a žiadosť boli opravené súdu doručené 18.08.2009. Následne súd 31.08.2009 vydal poverenie.

Žalobca sa svojim návrhom domáhal, aby súd medzitémnym rozsudkom určil, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. Súčasne sa domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu z titulu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Škoda predstavuje podľa žalobcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Žalobca podľa vlastného tvrdenia vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 604,83 eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Sumu žalobca vyčíslil výpočtom - alikvotným pomerom 55 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny ústavného súdu teda 660 eur za rok: 12 mesiacov v roku = 55 eur za mesiac. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca tvrdil, že mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, žalobca považoval za nesprávny úradný postup exekučného súdu.

Súd mal za to, že aj keď § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom ku dňu podania návrhu, ktorý zakotvuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, neobsahuje ustanovenia o právomoci prvostupňového súdu rozhodovať vo veciach náhrady škody z titulu prieťahov v konaní až po právoplatnom rozhodnutí oprávneného orgánu o sťažnosti proti prieťahom v konaní. Z dôvodovej správy týkajúcej sa poslednej novelizácie zákona č. 514/2003 Z. z. jednoznačne vyplýva, že takýmto spôsobom bolo potrebné k citovanému ustanoveniu zákona pristupovať vždy. Novela nezaviedla nič nové, len explicitne vyjadrila, čo bolo zrejmé už pred účinnosťou novely. K doplneniu ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. zákonodarcu nepochybne viedla skutočnosť, že práve z dôvodu absencie explicitného vyjadrenia povinnosti súdu vychádzať aj pri posudzovaní nárokov vyplývajúcich z tvrdeného nesprávneho úradného postupu z rozhodnutí oprávneného orgánu o sťažnosti proti prieťahom v konaní (s tým, že takéto posúdenie nie je v právomoci prvostupňového súdu), prichádzalo v praxi k nejednotnosti vo výklade citovaného zákona a zrejme i k nejednotnosti v konaní pred súdmi. Uvedené podľa názoru súdu vyplýva z bodu 7 dôvodovej správy k návrhu zákona č. 508/2010 Z. z., ktorý novelizuje zákon č. 514/2003 Z. z., podľa ktorej návrh vychádza z platnej úpravy, nakoľko existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ust. § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého

jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom, za škodu tohto zákona pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa ust. § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa jedná o objektívnu zodpovednosť, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu.

Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky: Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na navrhovateľovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi

predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušení poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistil rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c, d) zákona č. 233/1995 Z. z., podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že lehota 15 dní je zákonodarcom stanovená pre exekučný súd len pre prípad nezistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Len v tom prípade je povinnosťou exekučného súdu do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poveriť exekútora na vykonanie exekúcie. Pre prípad zistenia rozporu exekučného titulu so zákonom, a teda pre prípad zamietnutia žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zákonodarca lehotu neurčil. Nie je teda možné konštatovať, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu tým, že žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol po uplynutí 15-tich dní odo dňa doručenia žiadosti. Správne je tvrdenie žalovanej, že nesprávny úradný postup nespočíva v existencii priesťahov v konaní exekučného súdu. Žalobca nepreukázal, že by v konaní exekučného súdu boli príslušným orgánom konštatované priesťahy, pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom takýmto orgánom nie je. Ako bolo uvedené, podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa žalobca domáha.

Súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec posúdil správne aj po právnej stránke. Odvolacie námietky žalobcu sú nedôvodné a sčasti zmätočné. K námietke interpretácie ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. „inšpirovanej“ ust. § 9 ods. 2 cit. zákona v znení zák. č. 412/2012 Z. z.

odvolací súd uvádza, že namietanú retroaktivitu z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné vyvodiť. Súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 9 ods. 1 zák. 514/2003 Z. z. Zmätočná je námietka žalobcu, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty - tento názor sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nenachádza. Zmätočný je aj poukaz

na zamietnutie návrhu na znalecké dokazovanie súdom prvého stupňa - tento návrh žalobcu z obsahu spisu nevyplýva. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva ani polemizovanie súdu prvého stupňa o limitácii dĺžky súdnych konaní.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania žalovanej, ktorá si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, preto jej neboli odvolacím súdom priznané.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.